

SLEDOVÁNÍ MIKROBIOLOGICKÉ KVALITY A VÝSKYTU KONTAMINUJÍCÍCH LÁTEK V POKRMECH SPOLEČNÉHO STRAVOVÁNÍ

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě při své činnosti sleduje specifické ukazatele u různých typů pokrmů, podávaných ve stravovacích provozech, které mohou ohrozit zdraví konzumentů. V roce 2016 se zaměřila na následující oblasti:

Pokrm z rybího masa a mořských plodů

Na území MSK bylo provedeno 18 kontrol restaurací, kde dochází k podávání rybích pokrmů a specialit. V provozovnách byly zjištěny zejména závady týkající se nižší úrovně provozní hygieny, nálezu potravin s prošlým datem spotřeby, neznačení surovin, polotovarů a pokrmů. Provozovatelům byly uloženy sankce v celkové výši 23 000,- Kč, v jednom případě byla nařízena sanitace. Všech 18 vzorků bylo ve sledovaných ukazatelích vyhodnoceno jako vyhovující. Přítomnost *Listeria monocytogenes* ani *Vibrio parahaemolyticus* nebyla potvrzena, obsah histaminu byl pod mezí stanovitelnosti.

Zmrzliny a ledové tříště

V rámci tohoto úkolu bylo provedeno 34 kontrol. Nedostatky v oblasti výroby a prodeje zmrzliny byly konstatovány v 8 provozovnách a týkaly se nedostatečné provozní hygieny, skladování odpadů, původu surovin, značení a evidence v systémech HACCP. Celkem bylo odebráno 38 vzorků k chemickému a mikrobiologickému vyšetření. Pozitivní nálezy syntetických barviv byly zjištěny ve 2 případech. Ve zmrzlinové směsi byla potvrzena přítomnost barviva E 102, přičemž tato informace nebyla uvedena na etiketě suroviny a zároveň zde chybělo upozornění, že barvivo E102 může nepříznivě ovlivňovat činnost a pozornost dětí. Z hlediska mikrobiologického nebyla zjištěna přítomnost *L. monocytogenes*, *Salmonella spp.* ani koagulázopozitivních stafylokoků. V ukazateli *Enterobacteriaceae* bylo ve 3 vzorcích zjištěno nedodržení kritéria hygieny výrobního procesu, což svědčí o nedostatečné úrovni sanitace. V těchto případech bylo vydáno opatření nařízení sanitace a předložení vyhovujících výsledků vyšetření ze strany provozovatelů. Za zjištěné nedostatky bylo provozovatelům uloženo 8 sankcí ve výši 26 500,- Kč.

Epidemiologicky rizikové výrobky ve stáncích s občerstvením

Celkem provedeno 339 kontrol ve stáncích s výrobou a prodejem epidemiologicky rizikových výrobků typu grilovaných kuřat, zmrzliny, hamburgerů, gyrosu, pizzy. Za závady, především v oblasti nedostatečné provozní hygieny, nesprávných skladovacích teplot a nálezu prošlých surovin, bylo uloženo 73 sankcí v celkové výši 201 000,- Kč. Navíc bylo nařízeno 17 opatření (sanitace, zákaz používání suroviny, pozastavení činnosti).

Kontrola lihovin

KHS MSK při své kontrolní činnosti pravidelně ověřuje kvalitu alkoholických nápojů nabízených ve stravovacích zařízeních. Během cílené akce, která proběhla ve 2 etapách, bylo odebráno 65 vzorků lihovin. V žádném z odebraných vzorků nebylo zjištěno nadlimitní množství nežádoucích látek (metanol, 2-propanol), pouze 2 vzorky nevyhovely požadavkům na kvalitu z důvodu nižšího obsahu etylalkoholu oproti údajům na etiketě (klamání spotřebitele). Z poznatků získaných vlastní kontrolní činností a z informací od kontrolních orgánů, se kterými KHS MSK spolupracuje, vyplývá, že nebezpečí nákupu lihovin vyrobených nepovoleným způsobem nadále trvá.

Alergeny

Ve druhém pololetí KHS MSK ověřovala, jak provozovatelé restaurací informují spotřebitele o přítomnosti látek způsobujících alergie nebo nesnášenlivost v pokrmech (dále jen „alergeny“). Provozovatelé mají několik možností, jak tuto povinnost splnit. Nejčastěji je využíváno číselné označení alergenů uváděné u pokrmů v jídelním lístku nebo poskytnutí informace o alergenech prostřednictvím obsluhy.

Informace o alergenech byly sledovány u vytipovaných pokrmů v 18 provozovnách. Následně byly odebrány vzorky k laboratornímu vyšetření s cílem zjistit, zda uvedené údaje odpovídají skutečnosti. Z výsledků vyplývá, že v cca 1/3 sledovaných provozoven se spotřebitel nemůže na deklaraci alergenů spolehnout, zejména pokud jde o hořčici, vejce a celer. Provozovatelé důkladně nesledují údaje o složení na etiketách výrobků, používaných jako suroviny k výrobě pokrmů.

Vzhledem k tomu, že spotřebitel nemá kompletní informace, nemůže se vyhnout potravinám, resp. jejich složkám, které u něj mohou vyvolat nežádoucí reakci, příp. závažné zdravotní komplikace. Z těchto důvodů je nutné v kontrolách pokračovat.

